

Dictamen 11/2007

Vist el projecte de decret pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Educació, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 3 de desembre del 2007, amb l'estudi previ de la Comissió de Programació, Construcció i Equipament i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat per **majoria**, amb 23 vots a favor i 6 abstencions, aquest **DICTAMEN**:

1. FETS

Primer

La Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, estableix que correspon a la Generalitat, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència exclusiva sobre els serveis educatius (article 131.2.g.)

Segon

El Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, defineix els serveis educatius, els classifica i n'estableix la composició, les funcions, el sistema de provisió de places i el nomenament del director/a de cada un d'ells.

D'acord amb l'article 2.2 d'aquest decret, els serveis educatius del Departament d'Ensenyament són els centres de recursos pedagògics (CRP), el equip d'assessorament i orientació psicopedagògics (EAP), els centres de recursos educatius per a deficients auditius (CREDA), els centres de recursos educatius per a diversos tipus de disminucions i els camps d'aprenentatge (Cda)

Tercer

Mitjançant el Decret 180/2005, de 30 d'agost, que modifica el Decret 155/1994, es creen uns nous serveis educatius per tal de desenvolupar funcions de col·laboració, assessorament i suport al professorat en relació amb aspectes lingüístics, interculturals i de cohesió social. Aquests serveis són els equips de suport i assessorament en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELICS).

Quart

El Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, i el Decret 180/2005, de 30 d'agost, que el va modificar, quedaran derogats amb la publicació del decret objecte d'aquest dictamen.

Cinquè

En data 24 de maig de 2007, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte de decret objecte d'aquest dictamen.

Sisè

Aquest dictamen s'emet en aplicació del que disposen els articles 9, 11 i 14 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya.

2. CONSIDERACIONS GENERALS RESPECTE A TOTA LA DISPOSICIÓ

2.1. El Consell Escolar de Catalunya entén que aquesta proposta de normativa de regulació dels serveis educatius pretén optimitzar la coordinació necessària entre tots els serveis educatius que actuen en un territori i d'atendre la demanda reiterada dels centres educatius en el sentit que la intervenció i el suport que reben d'aquests serveis estigui organitzat i coordinat d'una manera clara i transversal, a fi de respondre a les necessitats i els requeriments dels centres i de la comunitat educativa.

2.2. És per això que es valora que s'hagi plantejat un període de reflexió, mitjançant l'impuls d'experiències de serveis educatius integrats endegat en alguns territoris, per ajudar a determinar el model d'intervenció psicopedagògica i de suport educatiu a la tasca docent en els centres educatius, tenint present que aquest període s'ha iniciat i encara no es pot considerar ni conclòs ni definit suficientment.

2.3. També es considera necessari revisar aspectes organitzatius del conjunt dels serveis educatius, redefinir i ajustar els perfils i les funcions dels professionals, actualitzar el treball que han de realitzar els serveis educatius existents i preveure com se n'incorporen de nous, perquè constitueixi una actuació global per atendre l'alumnat amb necessitats educatives específiques i donar suport als processos d'ensenyament i aprenentatge dels alumnes.

2.4. Alhora, es considera que aquesta proposta normativa ha d'ajudar a formalitzar i establir d'una manera més concreta la xarxa de serveis educatius estesa per tot Catalunya, que atén les diferències territorials i de població existents i que vol assumir estar al servei de tots els centres educatius sostinguts amb fons públics. Així mateix, a través dels canals establerts, cal definir les condicions laborals dels professionals.

2.5. En conseqüència, es considera que l'objectiu rellevant d'aquest decret ha de ser la potenciació d'una xarxa de serveis i recursos per donar suport als centres educatius i als seus professionals, i avançar cap a una escola més inclusiva que doni resposta a les necessitats de tot l'alumnat, tenint present que aquest ha de ser un eix principal de la política educativa.

3. RECOMANACIONS RESPECTE A L'ARTICULAT

Aquest Consell, en fer l'anàlisi i l'estudi del projecte de decret, ha constatat la complexitat i la importància de tots els aspectes que es volen regular, per les implicacions que tenen en el funcionament dels centres educatius, en l'atenció a l'alumnat i a les famílies, en la tasca del professorat i dels professionals dels serveis educatius i, en definitiva, en tot el sistema educatiu. Aquesta mateixa complexitat pot ser el motiu pel qual es consideri que hi ha una sèrie de qüestions que queden poc clares i que generen dubtes sobre com es resoldran. Per això, es formulen una sèrie de recomanacions generals respecte a l'articulat:

3.1. Es recomana que s'explicitin suficientment i d'una manera clara les finalitats i els àmbits d'actuació dels serveis educatius generals, com també els nivells educatius i els centres que atenen, perquè la intencionalitat de la norma resulta ambigua (article 3).

Igualment, les funcions establertes per àmbits comuns reflecteixen contradiccions entre elles i algunes queden difuminades, barrejades i sobredimensionades, i això podria comportar una pèrdua d'identitat dels distints equips de professionals. Per tant, cal fer-ne una revisió perquè el contingut sigui més clar. Així, per exemple, en l'àmbit de la formació permanent, cal distingir-hi els aspectes de planificació i els de gestió (articles 4, 5, 6 i 7).

3.2. Es recomana dissenyar els òrgans col·legiats de manera que no esdevinguin una forma d'organització burocratitzada i, alhora, revisar com s'hi integren els serveis específics (articles 13 i 14).

3.3. Quant a les funcions de la direcció dels serveis educatius generals, es recomana aclarir què comporta la direcció tècnica i revisar-ne la delegació (article 10). També s'observen contradiccions entre l'organització interna per àrees de treball i la flexibilitat de formes d'organització diferents que es preveu (article 16). En tot cas, aquesta organització ha de permetre la intervenció coordinada dels professionals dels serveis educatius generals i dels específics.

3.4. Tot i que els serveis educatius específics, per les seves funcions i per l'alumnat que atenen, necessiten un règim especial de funcionament, és important que no quedin deslligats dels serveis generals i es tinguin en compte els objectius comuns que comparteixen en l'atenció als alumnes amb necessitats educatives específiques (articles 23 a 48).

Més concretament, s'ha de definir la figura del personal itinerant dels serveis educatius específics (articles 27 i 39).

En general, es constata que el contingut dels articles que regulen el servei de suport a l'alumnat amb discapacitats motrius és poc clar perquè pretén reflectir una situació actual molt complexa. Es valora que es creïn aquests equips d'experts o de referència que

donen suport i assessorament als altres serveis en l'àmbit territorial i que comptin amb professionals que tenen una àmplia experiència en l'atenció a l'alumnat amb discapacitats motrius, però el decret no resol la voluntat de donar cobertura legal a una realitat tan diversa i que tot just es comença a construir. Es recomana que puguin formar part de l'estructura d'un servei educatiu general (articles 41, 42, 43 i 44).

3.5. En referència al servei de suport a l'atenció a l'alumnat amb trastorns generalitzats del desenvolupament i trastorns de conducta, es fa constar que en realitat han de prestar una atenció individualitzada a l'alumnat i que malauradament la demanda de suport i d'atenció a aquest tipus d'alumnat creix. Per tant, es recomana definir millor l'abast territorial, la dependència, les funcions i la relació amb els serveis generals, com en el cas dels altres serveis específics. Més concretament, es recomana que el decret no deixi oberta la possibilitat que es generalitzi la dependència de centres d'educació especial i es proposa que s'hi inclogui que els serveis de suport a l'alumnat amb trastorns generalitzats del desenvolupament i trastorns de conducta han de formar part de l'estructura organitzativa d'un servei educatiu general (articles 45, 46, 47 i 48).

3.6. Amb referència als llocs de treball dels serveis educatius, es recomana que es reflexioni i es revisi si les destinacions han de ser definitives, en funció de la seva especificitat, de la provisió definitiva i provisional d'aquests llocs de treball i del seu caràcter singular.

3.7. Finalment, fent referència al preàmbul, en el qual s'explicita que s'ha desenvolupat un procés experimental d'integració dels serveis educatius i que s'ha avaluat com a positiu, es considera que s'han realitzat experiències concretes en alguns territoris i que l'estimació és positiva, però no correspon a una avaluació sistemàtica de la qual se n'hagin extret conclusions generalitzables.

4. CONSIDERACIONS AL TEXT DE LA DISPOSICIÓ

4.1. A tot el text de la disposició es demana:

- revisar la denominació "zona escolar" perquè no és adequada;
- substituir "inspecció educativa" per "Inspecció d'Educació";
- precisar "l'assessorament i l'orientació psicopedagògics";
- corregir "plenari" per "ple";
- establir un procediment per nomenar director o directora que sigui coherent en tots els serveis educatius i corregir aquells elements que corresponen a la LOCE per adequar-los a la LOE;
- revisar les referències al Consorci d'Educació de Barcelona, atès que la disposició addicional ja ho resol d'una manera global;
- revisar tot el text del projecte de decret des del punt de vista lingüístic, i molt especialment l'ús de les formes masculines i femenines dels càrrecs.

4.2. Al preàmbul, es proposa introduir-hi algunes matisacions a la redacció:

- a la línia tercera del paràgraf sisè, afegir-hi, després de "famílies", "i centres", per recollir el caràcter més institucional d'algunes actuacions dels serveis educatius;
- a la mateixa línia, introduir-hi, després del parèntesi, "i tenint en compte les funcions específiques de cadascun dels serveis";
- a la quarta línia del mateix paràgraf sisè, incloure a la denominació dels EAP la paraula "orientació", és a dir, "equips d'assessorament i orientació psicopedagògics".

4.3. A l'article 1, es proposa:

- completar la definició de l'apartat 1.2 amb "assessorament tècnic especialitzat";
- suprimir la paraula "inclosos" a l'apartat 1.3 perquè crea confusió;
- explicitar l'àmbit d'actuació dels serveis educatius.

4.4. A l'article 6, es proposa precisar a l'apartat a) "l'intercanvi de bones pràctiques i experiències", en el sentit d'impulsar-les i assessorar-les.

4.5. A l'article 8, es planteja que:

- a la darrera frase de l'apartat 8.4, l'expressió "en funció de les necessitats" és ambigua i, en tot cas, s'ha de garantir una relació contractual amb l'Administració i l'accés mitjançant un concurs públic;
- s'hi ha de concretar també el personal d'administració;
- a l'apartat 8.5, no s'entén "des de la coordinació i el treball en equip";
- a l'apartat 8.6, se substitueixi "dos o més serveis educatius" per "dos serveis educatius".

4.6. A l'article 9, es demana que:

- a l'apartat 9.1.b) s'hi inclogui l'equip directiu com a òrgan col·legiat;
- a l'apartat 9.2 es tingui en compte que la coordinació dels tres àmbits d'actuació ha de quedar sempre garantida amb un càrrec de coordinador/a i que, en funció del nombre de professionals i de les necessitats de cada servei, s'incrementi el nombre de coordinadors;
- a l'apartat 9.4 s'hi expliciti que l'avaluació dels serveis educatius que s'hi esmenta és competència de la Inspecció d'Educació i que es tracta d'una avaluació interna;
- que s'afegeixi al final de l'apartat 9.4 "en els temes que els són propis".

4.7. A l'article 10, es proposa introduir-hi algunes modificacions:

- fer una referència genèrica al Departament d'Educació a l'apartat a) perquè en el futur les unitats que s'hi esmenten podrien canviar;
- esmentar també a l'apartat a) el Consorci d'Educació de Barcelona;
- precisar a l'apartat d) "serveis relacionats amb l'àmbit d'intervenció del servei educatiu".

4.8. A l'article 11, es proposa modificar l'apartat d) perquè la redacció sigui més clara: "... i, amb el vistiplau del director/a, estendre les certificacions i els documents oficials del servei educatiu."

4.9. A l'article 13, es considera que:

- el detall de l'apartat 13.2.c) és excessiu perquè la proposta d'organització de l'apartat a) ja ho inclou;
- la funció que es detalla a l'apartat 13.2.e) seria més pròpia de la direcció;
- caldria un nou apartat f), igual que el corresponent al consell: "Participar en la comissió de selecció del director o la directora del servei educatiu i conèixer la seva proposta de nomenament d'equip directiu".

4.10. A l'article 14, es proposa:

- precisar la redacció de l'apartat 14.2.f) substituint "participar" per "nomenar un representant";
- revisar, a l'apartat 14.3, la denominació Junta territorial de directors;
- corregir al final de l'apartat 14.4: "No es podrà modificar la configuració del consell del servei fins que no hagin passat tres anys des que fou determinada".

4.11. A l'article 15, es demana suprimir a l'apartat g) "els professionals" per donar-hi el sentit d'una coordinació més general per establir protocols d'actuació.

4.12. A la quarta línia de l'article 16.4, s'hi hauria d'introduir "d'acord amb el pla general d'actuació aprovat".

4.13. Quant al procés de selecció del director o la directora dels serveis educatius generals (articles 17, 18 i 19), com també del director o la directora dels CREDA (articles 30, 31 i 32), es considera que hi ha una sèrie d'aspectes que s'han de millorar:

- atès que la redacció és ambigua i es poden confondre mèrits i requisits, es proposa que el decret concreti els requisits que els aspirants han de complir, i molt especialment en el cas dels CREDA perquè es tracta d'un servei específic;
- no s'està d'acord que les dues fases del concurs siguin eliminatòries ni que els funcionaris hagin de tenir destinació definitiva, però sí que es demana donar prioritat als candidats amb destinació al mateix servei;
- cal que el decret expliciti que el Departament d'Educació establirà en la convocatòria corresponent el barem amb les puntuacions de cada fase;
- cal aclarir si els percentatges es refereixen a la puntuació mínima que ha d'assolir cada candidat per superar la puntuació mínima exigida en cada fase, o bé es refereixen a la puntuació mínima de cada fase respecte a la puntuació global del concurs de mèrits. Es considera que a la segona fase, en què es valora la defensa d'un projecte de direcció, se li hauria d'assignar un percentatge no inferior al 60% del total del barem;
- a la novena línia de l'apartat 17.3, s'ha de corregir "segona fase" per "primera fase";

- a l'article 18, considera que, igual que a les comissions de selecció dels directors dels centres públics, s'hi hauria de concretar que la comissió és presidida per un inspector o inspectora;
- es proposa afegir un apartat 19.4: "En cas d'absència de candidat o que la comissió de selecció no elevi cap proposta, el director o la directora dels serveis territorials nomenarà per un any director o directora dels serveis educatius generals entre el personal que compleixi els requisits establerts a l'article 17.1";
- s'hauria d'incloure a l'apartat 19.3 "prèvia avaluació positiva de la Inspecció d'Educació".

4.14. Respecte al cessament del director, a l'article 20, es plantegen diverses modificacions:

- a l'apartat 20.4 s'han de corregir les referències al "centre" i al "professor/a" per "servei" i "professional" (aquesta mateixa correcció s'ha de fer també a l'article 22);
- afegir un nou apartat e) al 20.1: "A proposta del consell del servei aprovada per majoria absoluta dels seus membres i acceptada pel director o directora dels serveis territorials corresponents";
- caldria canviar la data de cessament del 30 de juny pel 15 de juliol, que és la data de final de curs per als serveis educatius i que es considera que té implicacions importants en la feina dels directors i directores dels serveis educatius, que precisament tanquen els temes i elaboren els documents durant la primera quinzena de juliol.

4.15. A l'article 23.1, es proposa:

- afegir-hi "als centres i al professorat";
- suprimir-hi "o tot Catalunya".

4.16. A l'article 24, es considera que caldria afegir-hi al final "i als centres educatius". Als altres serveis educatius específics també caldrà fer-hi aquesta precisió.

4.17. A l'article 26, s'hi ha de recollir també entre els perfils professionals per accedir als CREDA la diplomatura en logopèdia, que és una titulació que actualment es cursa a les universitats.

4.18. A l'article 28, es proposa que el nombre mínim de professionals sigui de 20.

4.19. A l'article 29, no s'entén quin és el sentit del plural "les memòries", atès que només se'n realitza una de tota l'actuació del CREDA.

4.20. Es considera necessari introduir un article nou després del 29 per definir les funcions de l'adjunt a la direcció, encara que només sigui per indicar "aquelles que li delegui la direcció".

4.21. A l'article 36, es proposa afegir-hi "i als centres".

4.22. A l'article 38, es plantegen diverses modificacions:

- introduir als dos apartats del 38.1 "amb capacitat provada a través de l'experiència i una formació específica";
- revisar a l'apartat 38.2 la referència al treballador social, atès que no es recull a la composició;
- afegir a l'apartat 38.3 que en tot cas s'ha de garantir una relació contractual amb l'Administració i l'accés mitjançant un concurs públic.

4.23. A l'article 40, es considera que, independentment de l'existència d'un conveni de col·laboració amb l'ONCE, el decret ha de recollir aspectes com la direcció del servei, els perfils professionals que el componen, qui forma l'equip directiu i quins criteris professionals es tenen en compte per formar part de l'equip directiu.

4.24. A la quarta línia de l'article 41, s'ha de corregir "visual" per "motriu", com també a l'article 43.2.

4.25. A l'article 42.c), es considera que cal explicitar-hi l'avaluació i la promoció.

4.26. A l'article 43, es proposa:

- suprimir "si escau" a l'apartat d) del 43.1, perquè la figura d'aquest expert sempre és necessària;
- precisar a l'apartat 43.2 que en tot cas s'ha de garantir una relació contractual amb l'Administració i l'accés mitjançant un concurs públic;
- afegir a l'apartat 43.3 "entitats i institucions sense ànim de lucre i amb voluntat de servei públic".

4.27. A l'article 44.1, caldria substituir "persona responsable" per "direcció".

4.28. A l'article 45, es proposa afegir-hi "i als centres", després de "professionals de l'educació".

4.29. A l'article 47, es considera que:

- introduir als dos apartats del 47.1 "amb capacitat provada a través de l'experiència i una formació específica";
- afegir a l'apartat 47.4 que es tracta d'entitats i institucions sense ànim de lucre i amb voluntat de servei públic.

4.30. A l'article 48.1, caldria substituir "persona responsable" per "direcció".

4.31. Es proposa modificar el títol del capítol 4 per "Camps d'aprenentatge i altres serveis didàctics de suport a la docència".

4.32. Es considera que s'hauria de modificar la redacció de l'article 49.1 perquè el seu contingut tingui un sentit més general.

4.33. A l'article 50, es proposa:

- modificar la redacció de l'apartat 50.1 perquè aquests serveis ja existeixen i, per tant, no hi escau parlar de creació: "... el Departament d'Educació impulsarà els serveis didàctics de suport a la docència a les universitats catalanes...";
- afegir a l'apartat 50.2 que han de ser entitats i institucions sense ànim de lucre i amb voluntat de servei públic.

4.34. A l'article 51, es proposa:

- substituir a l'apartat 51.1 "fora del centre" per "en altres contextos educatius";
- precisar al 51.2 "principalment en educació ambiental".

4.35. A l'article 54.2.c), s'ha de corregir "al director i la directora" per "al director o la directora".

4.36. Respecte a l'article 55, es formulen diverses consideracions:

- a l'apartat 55.1, es demana afegir-hi "els audioprotesistes i els fisioterapeutes";
- a l'apartat 55.2, caldria precisar-hi "exceptuant els llocs de treball que tinguin un sistema de provisió propi";
- a l'apartat 55.3, igual que es considera respecte a l'article 17, cal aclarir si els percentatges es refereixen a la puntuació mínima que ha d'assolir cada candidat per superar la puntuació mínima exigida en cada fase, o bé es refereixen a la puntuació mínima de cada fase respecte a la puntuació global del concurs de mèrits. Es considera que a la segona fase, en què es valora la defensa del projecte de treball, se li hauria d'assignar un percentatge no inferior al 70% del total del barem;
- al mateix apartat 55.3, es proposa incloure com a mèrit professional les publicacions que hagi realitzat el candidat;
- també al 55.3, convindria substituir "per mitjà de la presentació d'un projecte de treball i d'una entrevista davant un tribunal" per "per mitjà de l'exposició i la defensa d'un projecte de treball davant d'un tribunal";
- al tercer paràgraf del 55.3, es proposa afegir-hi després d'"un projecte de treball", "contextualitzat en la realitat territorial del servei educatiu al qual s'opta";
- a l'apartat 55.4, es considera que s'ha de millorar la redacció per fer més entenedor el contingut i afegir-hi un text en el sentit següent: "les bases de les convocatòries han de preveure una fase prèvia d'adscripció entre aquest personal definitiu i que la presentació del projecte se substitueixi per una avaluació de la tasca en relació amb el servei", perquè s'ha de buscar algun sistema de mobilitat per al personal definitiu;
- a l'apartat 55.7, es proposa que es redacti novament en el sentit següent: "Es podran assignar als serveis educatius generals altres professionals, en funció de les necessitats de cada servei (art.8.4)".

4.37. A l'article 56.1, es demana que s'esmeni la redacció en el mateix sentit que es proposa per al títol del capítol 4.

4.38. Es demana afegir una disposició addicional en el sentit següent: "Els serveis de recursos educatius específics actualment existents en el si de centres d'educació especial podran continuar exercint les seves funcions quan així es reconegui a través d'un conveni entre el Departament d'Educació i l'administració titular del centre, en la forma que aquest conveni estableixi".

4.39. A la disposició transitòria segona, caldria afegir-hi després de "formes de provisió", "i mobilitat".

5. RECOMANACIONS FINALS

5.1. Es recomana que s'elabori el mapa dels serveis educatius, perquè es considera fonamental per desplegar aquest decret, i que es prevegi també una dotació de recursos suficient, d'acord amb les necessitats.

5.2. Es recomana que en la norma es faci referència als elements constitutius de l'escola inclusiva i a l'aportació que cada servei ha de fer per ajudar a desenvolupar un model educatiu inclusiu.

5.3. Es recomana redefinir el model d'assessorament i intervenció psicopedagògica, per abordar conjuntament les funcions que han de realitzar els serveis educatius generals i les que ha de desenvolupar el professorat de l'especialitat de psicologia i pedagogia dels IES.